

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

URHO KIERIMO

Vastaava



RURIK PITKÄNEN

Toimitussihteeri

Liisankatu 27, E 10 - Puh. 38 154

N:o 11
Marraskuu

Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa
Hinta 20 markkaa koko vuodelta

40. vuosikerta 1935

MUISTOJA RUOTSIN KUUROMYKKÄLASTEN ESIKOULUISTA

(Kuuromykkäille pidetty esitelmä)

Kuuromykkäin yhdistyksen puheenjohtaja herra E. Savisaari on pyytänyt minua esitelmöimään tässä tilaisuudessa. Kun minäkin nyt — ensimmäisen kerran — olen saanut kutsun tulla esiintymään näillä esitelmäpäivillä, niin en ole tahtonut tehtävästä kieltäytyä, vaikka olenkin nykyään monilla lisätöillä rasitettu.

Esitelmäni aiheet olen poiminut niistä havainnoista, joita keväällä 1930 tein kuuromykkäin esikouluissa Ruotsissa sinne tekemälläni opintomatalla. Ruotsissa on nimittäin toiminnassa, paitsi varsinaisia kuuromykkäinkouluja ja muutamia jatkokouluja, myöskin kaksi kuuromykkäin pikkulastenkoulua eli, kuten niitä tavataan nimittää, esikoulua. Toinen niistä sijaitsee Tukholmassa ja toinen Göteborgissa. Niiden toiminta muistuttaa jossain määrin työtä niissä lastentarhoissa, joita suurissa kaupungeissa on olemassa kuulevia lapsia varten, mutta niiden erikoisuutena on luonnollisesti se, että oppilaat ovat pieniä kuuromykkälapsia. Niiden toiminnassa on myöskin sellaisia piirteitä, joiden nojalla voi sanoa, että ne esiintyvät jonkunlaisena koulun ja lastentarhan väliuotona. Luonnollisilla viittomilla puhuu opettaja oppilailleen ja nämä samoin opettajalleen. Kirjoitusta oppivat oppilaat siellä ymmärtämään lyhyissä ja yksinkertaisissa lauseissa, mutta eivät juuri sanottavasti vielä suullista puhetta.

Kuuromykkäinopettaja katselee tällaisen koulun toimintaa luonnollisesti etupäässä opetuksen kannalta ja minä luulen, että Te arv. kuulijani, ajattelette sitä ennenkaikkeaa kuuromykkäin yleistä kehitystä ja heidän vastaista toimeentuloaan silmällä pitäen. Ja ehkäpä on

joukossanne sellaisiakin, jotka kykenevät katselemaan sitä myöskin yhteiskunnan kovaosaisten huoltamiseen kuuluvana tehtävänä, joka luonne sillä osaksi onkin, koska sen kautta samalla koetetaan saada sellaisia kuuromykkälapsia, jotka vielä elävät vaikeissa ja puutteellisissa oloissa, nauttimaan parempia ja onnellisempia lapsuudenpäiviä. Seuraavassa esityksessäni koetan nyt kuitenkin asettua etupäässä Teidän kannallenne ja tuoda esiin sanotuista kouluista sellaisia pikkupiirteitä, joiden luulisin herättävän mielenkiintoa Teidänkin keskuudessanne. Ne ovat osaksi itse näkemiäni osaksi näiden koulujen opettajilta kuulemiani tosiasioita.

Kun minua opintomatalla seuranneen vaimoni kanssa eräänä päivänä, vieraillessamme silloin Manillan kuuromykkäinkoulussa, puhelimella pyysin päästä näkemään Tukholman esikoulun toimintaa, vastattiin minulle, että samana päivänä saapuu kouluun vierailemaan Ruotsin kuninkaan veljentytär, prinsessa Ingrid, joka on humanisista harrastuksistaan tunnettu. Tämän johdosta siirsimme menomme seuraavaan päivään, koska emme halunneet pyrkiä hänen hienoon ja ylhäiseen seuraansa. Tuo seuraava päivä olikin meille sopiva, sillä saimme nähdä »tuoreeltaan» ne kaikinpuolin edulliset vaikutelmat, joita prinsessan eilinen käynti oli lapsiin jättänyt. Kaikki he siitä iloisina viittoen puhuivat. Yksi kertoi minkälainen puku prinsessalla oli, toinen kuinka hyvältä maistuiivat ne suklaakaramellit, joita tämä korkea vieras oli heille antanut, kolmas iloitsi siitä, että hän oli saanut istua prinsessan vierellä, kun heistä ja prinsessasta oli otettu koulussa yhteinen

valokuva. Tästä kuvasta, prinsessasta, hänen käynnistään ja hänen karamelleistaan sitten puhuttiinkin viittomakielellä koulussa kaiken päivää. Kuva oli nimittäin julkaistuna jo eräässä samana aamuna ilmestyneessä Tukholman sanomalehdessä, josta leikattuna se oli koulussa oppilaiden käsissä. Kaikki he löysivät siitä itsensä ja olivat suuresti riemuissaan, varsinkin se pikku tyttö, joka kuvassa istui prinsessan vierellä. Sama kuva julkaistiin sitten pian myöskin eräässä Ruotsinmaan kuvalehdessä.

Koulussa oli kaksi luokkaa. Oppilaita, jotka kaikki olivat tukholmalaisia, ei ollut paljon. Ensi luokalla heitä oli 5, toisella luokalla 8. Heidän havaintokykyään ja ymmärrystään koetettiin monenlaisten havaintovälineiden ja kuvain avulla kehitellä, mikä tapahtui osaksi leikinkin muodossa. Toisella luokalla annettiin jo vähäsen puheopetustakin: opetettiin äänneitä, sanoja ja lyhyitä lauseita. Mutta pääasiassa tapahtui opetus, kuten sanottu, luonnollisten viittomain avulla.

Tässä yhteydessä sopinee mainita, että samassa huoneustossa, jossa tämä koulu työskenteli, oli viereisissä huoneissa myöskin »Huonokuuloisten yhdistyksen» huoneusto. Sen kokouksalissa oli m.m. voimakas radio ja erilaisia kuuloturvvia, joita yhdistyksen jäsenet saivat käyttää kuunnelllessaan siellä pidettyjä esitelmiä. Samassa yhteydessä oli myöskin vanhain huonokuuloisten naisten työtupa, jonka johtajana toimi edellämainitun yhdistyksen sihteeri.

Göteborgin esikoulu oli vähän isompi kuin Tukholman koulu ja oppilaitakin oli siellä enemmän. Oppilaiden joukossa oli eräs pieni tyttö, jonka äiti oli suomalainen, mutta oli joutunut naimisiin ruotsinmaalaisen herran kanssa. Tämän kuuromykkätytön äiti on Suomen entisen presidentin K. J. Ståhlbergin tytär. Kun luulen, että tämän Göteborgin koulun toiminnassa on piirteitä, jotka herättävät mielenkiintoa kuulijoissani, niin kerron siitä seuraavassa vähän enemmän.

Kuuromykkät lapset saapuvat tähän esikouluun 4—5 vuoden ikäisinä. Sinne tullessaan he eivät osaa vielä mitään puhua eivätkä paljon viittoakaan, mutta toiset heistä silti ovat iloisia kuten lapset ainakin. Ensi katsannolta näyttää siltä, ettei heiltä puutu mitään ja että he ovat samanlaisia kuin kaikki muutkin lapset. Mutta ei tarvitse olla kauan samassa huoneessa näiden uusien tulokkaiden kanssa, kun jo tulee huomaamaan, että niillä ei ole asian laita. Useat heistä ovat kovin levottomia ja rauhattomia. Jos joku menee sellaista lähelle, saa hän häneltä joko potkun tai pahan kirkaisun vastaansa. Toiset taasen istuvat aivan rauhassa kömpelönnäköisinä välittämättä mitään ympäristöstään.

Ei ole syytä ihmetellä, että kuuromykkä lapsi kouluun tullessaan on toisenlainen kuin kuuleva. Hänen sielunvoimansa ovat kuurous-

vikansa vuoksi kahleissa ja nämä kahleet estävät häntä pääsemästä henkiseen vuorovaikutukseen ympäristönsä kanssa. Mutta tämä lapsi on pohjaltaan kuitenkin yhtä utelias kuin hänen kuuleva ikätoverinsakin ja häntä ympäröivä maailma vetää hänen huomiotaan puoleensa samoin kuin se vetää sellaistenkin lasten huomiota, jotka päivät päästään voivat puhella tovereittensa kanssa ja saada näiltä vastauksia kysymyksiinsä sekä tietoja kaikesta, mikä herättää heissä uteliaisuutta ja tiedonhalua.

Pian kuitenkin koulun toiminta ja kohtaloverien seura alkaa heitä viehättää. Heidän kouluelämässään onkin paljon hauskaa vaihtelua. Kohta syyslukukauden alussa jonakin kauniina päivänä lähtee koko koulu tavalliselle huvimatkalleen. Raitiovaunu vie oppilaat opettajineen eräeseen pieneen maataloon, jonka ohi raitiotie kulkee. Siellä pienen kuuromykkät saavat olla täysin vapaasti ja kuluttaa aikaansa parhaimmalla tavalla. Opettajineen he kävelevät yli peltojen, joista vilja on jo pois korjattu, mutta näkevät vielä leikkaamatonta kauraakin sekä lyhteisiin sidottua puimatonta ruista laatoon korjattuna. He näkevät myös puimakoneen käynnissä. Yhden puimattoman ruislyhteen saavat he sieltä mukaansa kouluun. Siellä sitten yksinkertaisella tavalla valmistetaan muutamia pieniä varstoja eli viljan puinnissa ennen käytettyjä lyömäaseita ja niillä sitten yhdessä puidaan tuo mukaan otettu kuivunut ruislyhde. Koulun lattialle ilmestyy puimistyön tuloksena pari kourallista pieniä rukiinjyviä. Ne pannaan korjuuseen, kuivataan ja jauhetaan pienessä myllyssä, jota käsivoimin pyöritetään. Siinä muuttuvat jyvät valkoisiksi jauhoiksi, jotka lapset hämmästyneinä huomaavat aivan samanlaisiksi kuin ne, joista heidän äitinsä kotona on leipää leiponut. Nyt mennään ostamaan kaupapuodista lisää samanlaisia jauhoja, jotka pannaan yhteen itse jauhettujen kanssa, leivotaan niistä muutamia leipiä ja yhdessä niitä lämpiminä ensin maistellaan ja sitten syödään. Leipäviljan aikaisemmat vaiheet eivät ole tunte mattomat niille lapsille, jotka jo ennen ovat koulussa olleet. Edellisenä keväänä saivat he koulussa itse kylvää jyviä pienissä laaticoissa olevaan multaan ja sitten ilolla nähdä, miten ne itivät ja nousivat oraalle. Nyt saavat he yksinkertaisten piirustusten avulla tuoda esiin leivän historian ja samalla saveen muovailla yhtä ja toista, joka on yhteydessä sen kanssa, kuten ruislyhteen, säkin ja varstan. Vuoden kuluessa saavat lapset nähdä kuvalehdistä, joita kouluun tulee paljon, kuvia samoista asioista, jotka nyt uudestaan elävöittävät heidän mielessään. Usein he tulevat iloisina opettajalleen näyttämään sellaisia kuvia ja viittoen osoittavat, että he hyvin ymmärtävät mitä kuvissa esitetään.

Siellä maatalossa vieraillessaan saavat lapset opettajineen nähdä myöskin muutamia mehiläispesäiä, jotka ovat rivissä talon seinustalla. Mehiläinen on lapsille jo ennestään tuttu. Keväisellä huviretkellä, joka myös tehtiin maalle, saivat he nähdä näitä pieniä hyönteisiä, jotka suristen lentelivät kukkivien puiden ja kasvien ympärillä. Pienokaiset saivat jo silloin tietää mitä mehiläiset etsivät kukista. Eikä hunajakaan ole heille enää aivan tuntematon. Koulussa on nimittäin eräs kaktuskasvi, jonka suuri-kokoista kukista aurinkoisina päivinä eroittuu niin paljon hunajaa, että sitä tippuu sen alla olevalle pöydälle. Lapsilla oli tapana sen kukkiessa ottaa näitä tippoja pöydältä sormiinsa ja nuolla niistä tuon makean hunajan. Kaikkei tätä nyt muistellaan, kun siinä seistään ja katsellaan mehiläisten pieniä koteja. Yksinkertaisilla viittauksilla näytetään lapsille miten mehiläiset keräävät kukista hunajaa ja piilottavat sitä pesässä oleviin pieniin astioihin. Ensi tilaisuudessa hankitaan sitten kouluun yksi mehiläisten pesästä otettu hunajakakku. Sitä tutkitaan tarkoin ja opettajatar kertoo viittomilla miten mehiläiset itse ovat valmistaneet pienet kennoastiat vahasta ja että yhdessä sellaisessa asuu mehiläisemö, joka laskee pesään pieniä munia. Että löytyy eläinlentoja, jotka munivat, sekään ei ole koulussa jo ennen olleille oppilaille tuntematonta. Koulussa on nimittäin kaksi pientä kanarialintua, jotka joka kevät pesivät ja hautovat munistaan pieniä poikasia, joita ne sitten ruokkivat. Nyt ruvetaan ihmetellen kyselemään mitä pienet mehiläislapset käyttävät ruuakseen. »Hunajaa, hunajaa», niin arvelivat älykkäimmät lapset. Opettaja nyökäyttää päätään myöntymyksen merkiksi, mutta selittää, että sitä annetaan niille jauhoihin sekoitettuna, ei kuitenkaan sellaisiin jauhoihin, joista äiti kotona leipää leipoo, vaan sellaisiin, joita mehiläiset itse saavat kukista. Asia ihmetyttää lapsia. Silloin opettaja ottaa kukkivaasistaan pari isoa syyskukkaa ja puristaa niistä vähän siitepölyä paperille. Silloin lapset nyökäyttelevät päätään iloisina ja he osoittavat ilmeillään, että he ymmärtävät asian. Heidän mielestään pienet mehiläiset ovat kovin kekseliäitä. Hunajakakku asetetaan nyt niin, että hunaja siitä itsestään vuotaa siilin läpi astiaan. Seuraavana päivänä saavat lapset hunajaa aamiaisvoileivälleen ja se on heidän mielestään kovin hyvää. Vahalla, jota on hunajakakussa, puunataan vielä pari poikain työpajassaan valmistamaa esinettä. Mehiläisten elämästä laaditaan sitten piirustuksia erilaisilla värikynillä ja luonnollisesti näissä piirustuksissa kirkasväriset kukat ovat etualalla. Jokaiseen piirustukseen kirjoittaa opettaja lopuksi lyhyen tekstin.

Kuvia ja kuvasarjoja, joita lapset tällaisilla

retkillä saatujen havaintojen ja niihin liittyvän havainnollisen opetuksen johdosta olivat piirtäneet, sain itse nähdä paljon Göteborgin koulussa. Hunajan historiaa esittävissä piirustuksissa oli seuraava teksti: »Aurinko paistaa. Mehiläiset lentävät kukasta kukkaan. Ne kokoavat hunajaa ja vievät sitä piiloon huoneisiinsa. Sitten tulee isä. Hän ottaa hunajan ja antaa sen äidille. Äiti siilaa sen ja lapset saavat syödä sitä leivän kera, sen päälle levitettyä.» Leivän historiasta olivat lapset piirustaneet myös sarjan kuvia, kuten seuraavat kuvien allekirjoitukset osoittavat: Kylvä. Kasvaminen. Niittäminen. Sitominen. Viljaa ajetaan kotiin. Viljaa puidaan. Viljaa viedään myllyyn. Tuulimylly. Säkät ajetaan kotiin. Äiti leipoo leipää.

Nämä lyhyet piirteet koulun toiminnasta osoittanevat, että siellä suurella menestyksellä kehitetään pienten kuuromykkälästen havaintokykyä ja muita henkisiä lahjoja. Sen läpikäytyään lapset sitten pääsevätkin varsinaisen kuuromykkäinkoulun toiselle luokalle. Tämän koulun kaksivuotinen työ vastaa siis varsinaisen koulun ensimmäisen oppivuoden työtä.

Kaikki asiantuntijat Ruotsissa antoivat näiden esikoulujen opetus- ja kasvatusyöstä kiittävän lausunnon. Sieltä varsinaiseen kouluun tulevat lapset ovat luonnollisesti paljon kehittyneempiä kuin ne, jotka tulevat sinne suoraan omista kodeistaan ja yleensä kehittyneempiä kuin nekin, jotka jo yhden vuoden ovat käyneet varsinaista kuuromykkäinkoulua. Jotkut tekivät kuitenkin pedagogisessa suhteessa varteen-otettavia muistutuksia niitä vastaan. Heidän mielestään näissä kouluissa kuuromykkiä lapsia pakotetaan liian nuorina säännölliseen ja rasittavaan koulutyöhön ja järjestykseen, joka on senikäisten lasten luonnolle vastaista. Eräs koulun johtaja piti suoranaista rikoksena sitä, että lapset jo 4—5-vuotiaina otetaan pois kodeistaan ja toimitetaan koulukaupunkiin vieraiden ihmisten huostaan, kuten tapahtuu esim. Göteborgissa. Hänen mielestään kuuromykkälapset tavallisessa kouluijässäänkin koulua käydessään liiaksi vieraantuvat kodeistaan ja kotipiiristään ja siksi hän ei pitänyt suotavana, että kodista eroittaminen tapahtuisi ennenkuin se on aivan välttämätöntä. Hän lausui, ja epäilemättä aivan oikein, että lapsen vastaiselle elämälle on tärkeintä, että hän saa kasvaa ja varttua kodin lämmössä, vaikkapa hänen henkinen ja älyllinen kehityksensä opetuksen puutteessa jonkun verran myöhästyisikin tai jäisi heikommaksi kuin muuten.

Koti on yhteiskunnan sydän — kuuromykkiinkin sovellettuna. Näin ajatteli varmaan tämä kuuromykkien elämää hyvin tunteva ja kuuromykkien hyväksi paljon työtä tehnyt mies.

S. Seppälä.



Johtaja Urho Kierimo.

UUSI KUUROMYKKÄINKOULUN JOHTAJA

Tarkastaja Urho Kierimo, jonka kuvan näemme yllä, on nimitetty Turun kuuromykkäinkoulun johtajaksi, johtaja E. J. Pesosen jouduttua virkikäläin perusteella eroamaan. Johtaja Kierimo on syntynyt Viipurissa maalisk. 26 p:nä 1899. Hän on ollut k.m. opettajana Kuopiossa ja Turussa, suorittanut yksityisesti korkeimman yliopistollisen arvosanan kasvatus- ja opetusopissa, fonetiikassa, sosiologiassa ja käyt. filosofiassa. Tarkastajaksi nimitettiin t.v. alusta. Johtaja Kierimo on myös Suomen Kuuromykkäinliiton puheenjohtaja ja tämän lehden vastaava toimittaja. Toivotamme johtaja Kierimolle onnea ja menestystä uudessa virassaan.

KIIKAN JA PORIN KUUROMYKKÄIN YHDISTYKSIEN KESÄJUHLA

vietettiin 30 p:nä kesäk. Kiikan yhdistyksen omistamassa »Heffata» talossa. Jo juhlan aattoiltana alkoi virrata kuuromykkiä ja heidän kuulevia ystäviään kaupungin pölystä Kiikkaan, Ritalain ystävälliseen taloon. Siellä oli vieraita varten valmistettu hyvä kotoinen löyly, jota mielihyvin ja ahkerasti käytettiin.

Puhtoisena, usuin voimin ja kiitollisin mielin noustiin aamuvirkkuina ylös. Auringon heloiti-

taessa täydellä terällään ja luonnon uhkuessa tuoreuttaan, riennettiin Ritalan ystävällisestä talosta juhlapaikalle. Siellä hulmusi siniristilippu, toivottaen vieraat tervetulleiksi Heffataan. Aamuvarhaisesta huolimatta oli sinne saapunut paljon ystäviä. Sali oli aistikkaasti koristettu. Ahdingon välttämiseksi oli myöskin heinäsuuli koristettu koivuilla ja kukilla. Puhujalavan takana oli ripustettu juhlallinen esirippu (verkinen vaate) joka vaikutti läsnäolijoihin kohottavasti.

Juhla alkoi laululla H.I. ja v. 22, senjälkeen »Heffata» yhd. puheenjohtaja herra Talvia lausui juhlavieraat sydämellisesti tervetulleiksi. Nyt nousi puhujalavalle Porin Kuuromykkäin yhd. puheenjohtaja nti Ina Nordlund, pitäen alkurukouksen, puhumalla aiheesta »Herra» opeta meitä rukoilemaan». Puheen jälkeen laulettiin yhteisesti viittoen H.I. ja v. 335. Seurasi porilaisten kuorolauluja nti M. Ahosen johtamana, »Mä Jeesuksesta laulan» H.I. ja v. 270 ja »Sun rauhasi anna mulle» 522. Nti Ahonen nousi puhujalavalle ja viittoi sekä lausui sydämen antaumuksella kauniin runon »Kolme ystävää». Henkeä pidättäen ystävät seurasivat selvää esitystä. Tämän jälkeen seurasi herra B. Rautalammin esittämänä kertomus »Rukouksen voima». Nyt saapui juhlapaikalle Tyrvään seurakunnan kirkkoherra rovasti Svanberg ja piti vaikuttavan saarnan »Ihmisten katoavasta elämästä ja Jumalan suuresta rakkaudesta, jolla Hän vetää meitä luoksensa monenlaisten koetelemusten kautta». Laulettiin H.I. ja v. 547, jonka jälkeen kiikkalaisten laulukuoro esiintyi, nti Suutarin johdolla. Kuorolaulun loputtua nousi rovasti Svanberg puhumaan rva Elsa Ritalan tulkitessa »kuinka on ihanaa saada laulaa Jumalan kunniaksi, vakuuttaen, että kuuromykkä-ystävät viittoen lauluja käsillä voivat laulaa Jumalan kunniaksi ja laulu varmasti nousee kuuromykkä-ystävien sydäimestä taivaan Isän luokse. Hän kertoi luostarin munkkien rumista soraäänistä, kun he kirkossaan lauloivat, mutta munkkien laulu tuli sydäimestä ja he lauloivat Jumalan kunniaksi». Mieltä ylentävää puhetta seurattiin hartaudella ja usean kuuromykkäin sydäimestä nousi harras rukous, että mekin oppisimme laulamaan täydestä sydäimestä ja Jumalalle antamaan kaikesta kunnian.

Väliajan jälkeen, virkistyneinä runsaasta tarjoilusta, jatkettiin juhlaa. Herra B. Rautalammin ohjaamana matkustimme Köpenhaminan suureen kaupunkiin ja sen merkillisyyksiä katsomaan, tietysti mielikuvituksen siivillä. Harvinaisen vilkasta ja selvää esitystä suuresta maailmasta jota valaistiin sieltä otetuilla valokuvilla, seurattiin väsymättä. Herra Talvia esitelmöi »Maa ja kansa». Rouva Kuutti ehdotti tervehdyssähkösanomien lähettämistä rovasti Nyberg'ille johon yleisö yksimielisesti suostui

Tuli päivällislepo. Hyvältä maistui ravinto pitkän tauon jälkeen ja virkistävä seurustelu tapahtui raikkaassa luonnossa, jossa auringon säteet saivat vapaasti hyvällä juhlavieraita ja maalata heidän vaalenneita kasvojaan terveellä ruskealla värillä. Sill'aikaa kameramiehet olivat täydessä työssään ja näpsäyttivät tuontuostakin kameraansa uusia kuvia.

Loman jälkeen alkoi kansallispukuisten neitosten esitys kevätkynnöstä syksyn leikkuuseen asti ja kotitaloustöistä.

Osa juhlavieraista oli sillävälän matkustanut pois, niin että yhdistyksen pieneen juhlasaliin mahtuivat jällellä olevat vieraat. Rva Elsa Ritlan kerrottua hauskan kertomuksen, neiti Ina Nordlund nousi puhumaan, samalla kiitti Hefafata yhd. johtokuntaa ja juhlan emäntiä väsymättömästä uhrautuvasta työstä k.m. ystävien hyväksi, lopettaen juhlan rukouksella.

Arkinen työ ja velvollisuus kutsui jokaista kotikonnulleen ja niin erottiin kaihomielin. Juhla oli mieltä virkistänyt, antanut uutta intoa, uutta uskoa. Iloisin mielin ja uusin voimin riensimme kotiaskereillemme kiittäen hyvää Jumalaamme suomastaan yhdessä olosta.

Mukana ollut.

KIRJOITUSKILPAILUMME

Kuuromykkäinliiton Keskushallituksen järjestämä kirjoituskilpailu koulunkäynejille kuuromykille saavutti kynänkäyttäjien vilkkaan huomion, mitä todistaa se, että kilpailuajan umpeen mennessä oli arvosteltavaksi lähetetty kaikkiaan 18 kirjoitusta. Koululaiskilpailuun oli osallistunut ainoastaan Nikkarilan talouskoulu, jonka vuoksi kilpailuainaa koulujen opettajiston esityksestä oli jatkettava marraskuun viimeiseen päivään saakka 1935.

Arvostelulautakunta, johon kuuluvat tarkastaja *Urho Kierimo*, johtaja *J. K. Palomaa* ja opettaja *Oskari Hiikkala*, on saanut työnsä loppuun suoritetuksi. Arvostelujen sijajärjestyksen perusteella joutuivat palkittavat kirjoitukset seuraavaan järjestykseen:

- I. »Vanha opettaja», nimimerkki *Mila*.
- II. »Onnen etsintä», nimim. *Valkoilija*.
- III. »Kulkuri», nimim. *Säe*.

Seuraavat järjestyksessä olivat:

4. »Siunattu ikävä», nimim. *Eija Tuulankoski*.
5. »I ären mer värda än många sparvar», nimim. *Maria*.
6. »Kuinka meistä tuli siirtolapuutarhayhdistyksen jäseniä», nimim. *Emäntä*.

Kun nimimerkkikuoret avattiin, todettiin että nimimerkin »Mila» omisti neiti *Milja Kolari* Kuopiosta, »Valkoilija» nti *Ester Koskinen* Ikaalisista, »Säe» hra *Iisakki Ojala* Keravalta, »Eija Tuulankoski» nti *Laina Vainola* Helsingistä, »Maria» nti *Elna Häggman* Oravaisista, »Emäntä» rva *Kirsti Ahonen* Tampereelta.

Palkintolautakunta ehdottaa muutamia ylimääräisiä palkintoja jaettavaksi, mutta tulee siitä asiasta Keskushallitus myöhemmin päättämään.

Kiitämme täten kaikkia kirjoituskilpailuun osaaottaneita osoittamastaan innosta ja harrastuksesta — myöskin niitä, jotka eivät tällä kertaa voineet päästä palkinnoille. Ahkeralla harjoittamisella kynänkäyttötaito, samoinkuin muutkin lahjat, kehittyvät kehittymistään, niin ettei tällaisessa kilpailussa palkinnotta jäämisen vuoksi ole syytä pistää kynää telineeseen ruostumaan, vaan päinvastoin entistä innokkaammin harjaantua sen käyttämisessä.

Ystävällisesti tervehtien
Sihteeri.

MUISTELMA JA KESÄNVIIETTO

Minä olen syntynyt Lappajärvellä v. 1876. Isäni oli köyhä torppari, ja hänellä oli kuusi lasta. Järjestyksessä olin minä heistä toinen. Jo viistoistavuotiaana lähdin pois syntymäkodistani koulua käymättömänä. Pysähdyin Vaasan kaupunkiin. Etsin työtä ja sain työpaikan Vaasan Puuvillatehtaassa jossa työskentelin aluksi muutaman vuoden, jonka jälkeen kuvanveistäjä Alb. Tallroth vainaja toimitti minun kuuromykkäin kouluun Jyväskylään jossa kävin koulua 2 vuoden ajan. Koulussa sain hyvää opetusta neiti Maiju Kahelinilta ja rovasti Ernesti Luoma vainajalta y.m. eteviltä opettajilta; siitä minä kiitollisena heitä muistelen. Koulun käyntini jälkeen palasin takaisin entiseen työhöni jossa olen pysynyt hiukan yli 41 vuotta. Nyt kun olen päässyt eläkkeen nauttijaksi mainittuun tehtaaseen, minulle tuli hyvä vapaa aika, ja niin lähdin kesäkuun alussa v. 1935 syntymäseuduilleni Lappajärvelle sisareni luokse kesää viettämään. Siellä aloin kulkea kylästä kylään. Haluni oli tavata siellä asuvia kuuromykkiä ja ottaa selvää heidän toimeentulostaan. Siellä asuu 16—17 kuuromykkiä. Näistä vähän enempi kuin puolet elää omalla työllään. Muutamat elävät kunnan kustannuksella.

Eräänä kauniina aurinkoisena päivänä otin soutuveneeseen Söyringin kylän lahden rannasta ja lähdin soutamaan lahden halki Kärnän saareen. Tämä on yksi ainoa suuri saari suuressa Lappajärvessä. Järvi oli tyyni ja usein mieli teki pysähtyä hetkesi katselemaan kaunista

luontoa rannoilla. Tarvolan kylän lahden toisella puolen on kauniilla paikalla koivujen ympäröimä pappila. Siinä asuu seurakunnan nuori pastori, rovasti Lampolan poika. Kärnänsaaren lahden toisella puolen likellä Kärnänsilta on rovastin asunto, sekin kauniilla paikalla koivujen ympäröimänä. Soudin Kärnänsaaren rantaan ja vedin veneeni maalle. Lähdin kylään kävelemään. Kyselemällä löysin sieltä kuuromykkäperheen nimeltään Veikko Lehtonen ja Elina Latvala. Veikko on syntynyt Savossa ja vaimo Elina Kärnässä. Vuosi sitten he olivat vihitty, yksi lapsi heillä oli, terve tyttö. Veikko parast'aikaa viimesteli erään kuulevan apulaisensa kanssa omaa tupaansa. Tupa oli jo melkein valmis, mutta puuttui vielä ovet, akkunat ja piisi. Tuvassa oli 3 huonetta ja se sijaitsi kauniilla paikalla keskellä kylää metsän laidassa. Veikko toivoi voivansa muuttaa omaan uuteen kotiinsa syyskuun alussa.

Kärnänsaarella oli vielä kaksi muuta k.m. nimeltään Antti Töysä ja Liisa Vainio. Antti on ennen käynyt k.m. koulua Jyväskylässä, mutta unhoittanut kaikki sen mitä on koulussa oppinut, joten ei osaa muuta kun oman nimensä kirjoittaa. Liisa on koulua käymätön ja lähes 60-vuotias ja kova työtä tekemään; aamusta varhain myöhään iltaan tekee pelto- töitä, ettei jää yhtään aikaa pitovaatteiden pesemiseen ja puhdistamiseen. Vaatteissa on syöpäläisiä kuin muurahaisia kekonsa päällä. Ja ihmiset pelkäävät Liisaa, että hänestä varisee syöpäläisiä ja sulkevat ovensa kun näkevät Liisan tulevan.

Kuuromykkäin matkapappi käy kerran vuodessa ja pitää lyhyen hartauspuheen. Tulee ja menee. Lähdin takasin Kärnänsaaresta samana päivänä kun olin tullutkin. Näin sen seurakunnan nuoren pastorin Kärnänsaaren lahdesta. Hän meloi kanotissaan, paidan hihat käärittynä yli kyynärpäiden. Luultavasti pastori palasi isänsä luota rovastilasta. Minä koetin salaa soutaa kilpaa pysyäkseen häntä likellä, mutta jäin paljon jälkeen, sillä vene oli raskas. Koko kyläilemismatkallani tapaisin yhden ainoan perheen Kärnänsaarella, joka tilaa ja lukee Kuuromykkäin lehteä. Sentähden kuuromykät usein unhoittavat vähitellen sen mitä he ovat saaneet kouluissa oppia kun eivät viitsi itse lukea mitään.

N. Söyrinki.

HYVÄT JA HUONOT ESIMERKIT

Hyvät kohtalotoverit kai huomaatte, että ette ole maailmassa yksin, vaikka olette hajallaan siellä täällä. Meitä ympäröi suuri joukko ihmisiä. Miten suhtaudumme ystäviimme ja kohtalotovereihin? Olemmeko hyvänä esimerkkinä

toisillemme? — Maailmassa kaikilla ihmisillä on kosketusta ja vaikutusta toisiinsa. Ja jokainen kohtaamamme ihminen vaikuttaa meihin ja me taas vuorostamme häneen. Me otamme ja annamme hyviä — ja huonoja esimerkkejä, riippuen siitä millä tavalla puhumme lähimmäisten kanssa ja millaiset tavat ja elämä on. Useinhan käy niin, että joku tarkastelee meitä ja meidän toimiamme suurella mielenkiinnolla ja toiset ehkä välinpitämättömämmin.

Olen huomannut, että varsinkin me nuoret etsimme itsellemme esikuvia ja ihanteita. Ja me emme aina kykene valitsemaan esikuvaksi kellovillista. Hyvin monia miellyttää pintapuolisuus, turhamaisuus ja pöyhkeily sekä ulkonainen olento, eikä ihminen kykene näkemään toisen sisimpään eikä voi huomata, että sisäinen henki on huono, mikä voi viekotella toiset seuraamaan huonoja esimerkkejä, kuten käärme viekotteli maailman alussa ensimmäisiä ihmisiä syntiin. Päältäpäin kaunis ja etenkin hieno ihminen tuntuu viehättävältä ja lisäksi rohkeapuheisuus ja kerskailu reimalta. Joka askeleella nuori toistaa sitten samoja sanoja ja tekoja hyväksyen ne ja koettaen saavuttaa samoja tottumuksia. — Yritteliäisyys, toivorikas mieli itsehillintä y.m. vaikuttavat puoleensa vetävästi lähimaisiin ja samallinen vaikutus on myöskin pahalla. Etenkin juoruaminen on kuuromykkien keskuudessa hyvin tarttuvaa, ja saa usein vallan hänessä, joka tietämättään joutuu kosketuksiin sellaisen juorupuheiden levittäjän kanssa. Muistuttakoon tämä lause jokaista: »Millaisen ihmisen kanssa joudut kosketuksiin, sellaiseksi tulet». Jos esimerkki on hyvä ja kunnollinen, ei ole muuta kuin hyvää sanottavana. Ehkä joku silmät suurena ihailen katselee viittomistamme ja seuraa puheita ja tekoja. Silloin esimerkki vaikuttaa. Ja me olemme kuin kylväjiä ja tuon toisen sydän on kuin pelto. Voimme kylvää hyvän tai pahan siemeniä sen esimerkin mukaisesti kuin annamme. — Missä puhutaan pahaa, halveksivia sanoja ja juorutaan lähimaisista, siellä nuorten kurojen sydän ja mieli saavat saman tartunnan. Eikö juuri väkijuomain orjuuskin ala huonon esimerkin noudattamisesta. Ja ken pitää yllä juomatapaa, hän on tienviittaajana lähimaisilleen epäterveellisen nautinnon poluille. Surullista on nähdä kun nuorten joukko jo kulkee kadotuksen kuilua kohti väkijuomain kanssa leikitellen. Eivätkä siihen kuulu ainoastaan miehet, vaan ovat neitoksetkin samallaista kuilua kohti kulkijoita. Tämä on kuuromykkienkin muistettava ja oltava raittiita.

Voimme sanoa, että esimerkillä on omituinen voima. Sen avulla voi kasvattaa sekä aikuisia että lapsia. Ja se on vaikuttavin kasvattaja sekä hyvässä, että pahassa. Esimerkin voima on kaksiteräinen miekka ja voimallinen

ase hyvien tapojen ja tottumusten levittämisessä, mutta julmat ovat usein huonon esimerkin seuraukset. Huono esimerkki usein johdattaa nuoren luisuille poluille vieden kuilun partaalle, josta ei ilman katumusta pääse ja jossa paha pitää ihmistä kahleissaan kuin vankia.

Paras kasvattaja kaikkiin hyveisiin on oma esimerkki. Käyttäkäämme sitä asetta, silloin nuoret pelastuvat. Ja antakaamme aina noudatettavaksi kelpaava esimerkki, silloin me nuoret kasvamme kunnan kansalaisiksi isänmaamme kunniaksi.

L. Rantala.

KUUROMYKKÄIN TÖIDEN NÄYTTELY

Kokouksessaan marraskuun 10 p:nä päätti Näyttelytoimikunta julistaa

Plakaattikilpailun

näyttelyn mainosjulistetta varten maamme kuuromykkätaiteilijoille ja graafikoille. Julisteen teksti on seuraava:

Kuuromykkäin töiden näyttely

4—15. VI. 1937

Normaalilyseossa, Ratakatu 4

avoinna 9—21

Ruotsiksi:

Dövstummas arbetsutställning

4—15. VI. 1937

i Finska Normallyceet, Bangatan 4

öppen 9—21

Ruotsalainen ja suomalainen teksti tulevat painettavaksi erikseen. Kaksi väriä käytetään, joiden lisäksi värillisen paperin käyttö on sallittu. Suuruus 42×55 cm.

Palkintona annetaan parhaasta julisteesta Smk. 200:—, ja pidättää Näyttelytoimikunta oikeuden lunastaa sopivaksi katsomiaan hyviä ehdotuksia.

Kuuromykkäinyhdistyksen puheenjohtajille

päätettiin lausua pyyntö, että he, kukin omassa piirissään ennen joulukuun 15 päivää keräisivät luettelon niistä työnantajista, joiden palveluksessa on kuuromykkiä. Tämän luettelon perusteella tulee työnantajille lähetettäväksi seuraava kirjelmä:

Työnantajille, joilla on kuuromykkiä työssään.

Suomen Kuuromykkäinliitto, jonka kotipaikka on Helsinki, on päättänyt toimeenpanna maamme kuuromykkäin töiden näyttelyn Helsingissä kesäkuun alussa 1937. Näyttelyn tarkoituksena on tutustuttaa korkeita viranomaisia, työnantajia ja suurta yleisöä kuuromykkäin työn saavutuksiin ja siten näyttää, mihin kuuromykät

pystyvät ja kykenevät. Samalla näyttely hälventäisi niitä ennakkoluuloja, joita ihmisillä on kuuromykistä ja heidän työtaidostaan. Se auttaisi heitä myöskin välillisesti työn ja paikkaantimahdollisuuksissa.

Kun Te, arvoisa työnantaja olette ottaneet työhuoneeseenne myöskin kuuromykän työskentelemään, niin rohkene Suomen Kuuromykkäinliiton Kuuromykkäin töiden näyttelytoimikunta kunnioittavimmin kääntyä Teidän puoleenne pyynnöllä, että Te antaisitte kuuromykälle työntekijällemme tilaisuuden valmistaa työhuoneessanne hänen tai liikkeen laskuun jonkin näyttelyesineen antamalla hänelle siihen aineet kohtuushintaan ja ohjaamalla häntä työssään.

Asettamalla näytteille työhuoneessanne näin valmistettu esine ja mainitsemalla Teidän liikkeennekin nimen, on se mainostamista samalla Teidänkin eduksenne.

Toivoen Teidän arvoisaa myötävaikutustanne tässä yhteisessä asiassamme, merkitsemme

kunnioittaan

Kuuromykkäin töiden
näyttelytoimikunta

Samalla Näyttelytoimikunta kehoittaa ennakoivalmistelujen helpottamiseksi kaikkia niitä kuuromykkiä, jotka aikovat näyttelyyn osallistua, ilmoittautumaan ensi tilassa Näyttelytoimikunnalle. Myöhemmin he voivat sitten ilmoittaa niiden esineiden nimet, mitkä aikovat valmistaa ja näytteille asettaa. Varattomille voidaan antaa avustusta työtarpeiden hankkimiseksi, kulloinkin erikseen tehtävästä anomuksesta.

Kaikki kirjeenvaihto kuuromykkäin töiden näyttelyasiassa käy allaolevalla osoitteella:

*Kuuromykkäin töiden
näyttelytoimikunta*

Helsinki, Liisankatu 27 E 10.

PRESIDENTIN VIERAILU SODANKYLÄSSÄ

Me Sodankyläläiset olimme kuulleet, että tasavallan Presidentti tulisi Sodankylään. Heinäkuun 12 p. isä, äiti, Elma ja minä päätimme lähteä Sodankylän kirkolle katsomaan Presidenttiä. Isä ajoi polkupyörällä Sodankylään. Elma ajoi autolla. Äiti ja minä kävelimme maantietä Vaalajärveltä Sodankylään. Sinne oli 16 km. Me lähdimme klo 10 aamulla. Me kävelimme 3 tuntia.

Paljon ihmisiä ajoi hevosilla, autoilla, moottoripyörillä ja polkupyörillä, sekä heitä kulki myös jalan. Ihmiset olivat uteliaita näkemään Presidenttiä. Sodankylän kirkolla oli paljon vieraita



Tasavallan Presidentti.

ihmisiä. Siellä oli paljon henkilöautoja ja pieniä kilpa-autoja. Suojeluskuntalaiset kokoontuivat suojeluskuntalaistentalon pihalle. He marssivat sieltä kansakoulun pihalle. Sinne kokoontui paljon väkeä. Foliisit järjestivät ihmisiä. Suojeluskuntalaiset seisoivat kauniisti. Suojeluskunnan lipussa oli kaunis karhunkuva. Me odotimme Presidenttiä. Hän saapui Sodankylän kirkolle klo 1/2 2 päivällä. Hänen mukanaan oli myös 4 korkeaa upseeria ja Oulunläänin maaherra Pehkonen. Upseerit seurasivat Presidenttiä ja tervehtivät yleisöä, suojeluskuntalaisia, lottia ja pikku lottia. Minä nauroin, sillä Presidentti oli mukavan näköinen. Hän oli komea ja pitkä mies. Pikku lotat lauloivat Presidentille. Minä en kuullut lottien laulua. 2 lottaa antoi komean kukan hänelle. Sodankylän ihmiset lahjoittivat hänelle komean laukun. Laukussa oli poronpaisti. Seuraavana päivänä klo 1/2 5 Presidentti matkusti Kittilään Sodankylästä. Kaikki ihmiset huusivat hänelle eläköön, eläköön, eläköön. Me lähdimme klo 6 illalla kotiin. Oli hauska nähdä Presidenttiä. Minä en nähnyt Presidentin rouvaa, sillä hän oli jäänyt Rovaniemelle. *Sulo Toivola.*

**Kuuromykkäin Joulun kansilehden, komeamman kuin milloinkaan ennen, on suunnitellut ja piirtänyt kivi-
piirtäjä Lauri Mikkola.** Kansiklisheet on valmistanut kemigrafi Niilo Mikkola. Molemmat ovat tehneet työnsä lahjaksi. Keskushallitus pyytää täten kiittää heitä arvokkaasta lahjoituksestaan.

PASTORI URHO PALJAKKA

Kuten lehdessämme jo on lyhyesti mainittu, on Tampereen tuomiokapituli määrännyt pastori Urho Aksel Ilmari Paljakan I piirin kuuromykkäin v.t. matkapapiksi.

Seuraavassa joi-
takin henkilötietoja
uudesta virkaateke-
västä papista. Past.
P. on syntynyt kaup-
piaan poikana Hel-
singissä kesäk. 14
p:nä 1903. Käy-
tyään Suomalaista
Normaalilyseota
past. P. suoritti yli-
oppilastutkinnon
1922. Ylioppilasai-
kana hän oli v.t.
opettajana Karkki-
lan yhteiskoulussa.
Pappistutkinnon
suoritettuaan past.
P. vihittiin papiksi
1. 6. 1926 Tampe-
reella. Tähänastisen



Urho Paljakka.

toimintansa hän on omistanut etupäässä pyhäkouluille. Oltuaan aluksi matkapappina ja pyhäkoulunopettajakurssien johtajana hänet 1. 5. 1930 määrättiin Suomen pyhäkouluyhdistyksen sihteeriksi. Siitä lähtien hän myös on toimittanut Pyhäkoululehteä ja Lasten Pyhäkoululehteä, julkaisten myös alan kirjallisuutta. — Past. Paljakka on tehnyt pyhäkouluihin tutustuakseen matkoja Ruotsiin, Viroon, Unkariin ja Tanskaan. — Mainittakoon vielä, että past. P. on muutamaan otteeseen ollut v.t. seurakuntapappina Helsingissä sekä vuodesta 1927 suojeluskunnan kenttäpappina.

Kuuromykkäin keskuudessa hän on tullut liikkuneeksi alkujaan siksi, että läheinen sukulaisensa on kuuromykkä.

KUUROMYKKÄIN ESITELMÄTOIMINNAN TEHOSTAMINEN JA VALTION AVUSTUS

Esitelmien pitäminen liittyy huomattavana renkaana kuuromykkäin valistustyöhön. Nykyään niitä pidetään useimmissa maissa. Tässä haluaisin mainita etenkin Ruotsin esitelmätoiminnan kuuromykkäin keskuudessa. Esitelmiä on aloitettu pitää siellä jo vuodesta 1908, jolloin neljännen kuuromykkäinopetuspiirin Kuuromykkäin auttajayhdistys teki aloitteen niiden pitämisestä. Niitä pitivät ensin kuuromykkäin-



URHEILUOSASTO



KOHTI ALBIONIN MAATA

(Jatk. viime numerosta.)

Olympialaisjoukkueemme vanhin oli 35-vuotias kilometrinliijä Matti Mölsä, joka on voittanut Nürnbergin olympialaisten 10,000 m juoksun kultamitalin maailmanennätyksellä, joka nyttemmin rikkoutui. Leipähommanaan hän suutaroi viipurilaisten kenkiä. Joukkueen komein mies oli kaikkien aikojen paras kuuro moniottelija, 27-vuotias Vaala Kaurela, joka on käväissyt 2 kertaa ulkomaisilla kilpailuretkillä nim. Göteporin pohjoismaiset kisat 1928 ja Nürnbergin olympilaiset 1931. Viimeksi mainitusta hän toi yhden kultamitalin ja useita hopea- ja pronssimitaleja. Ammatiltaan on hän puunveistäjä. Joukkueen »filosofi», jolla oli tapanaan tuijottaa kiitäviin aaltoihin tuntikaupalla, oli 27-vuotias KUL:n 1500 m juoksun ennätysmies Paavo Valtari, joka hänkin on kilpaillut Göteporissa hyppääjänä ja Nürnbergissä juoksijana. Leipätyönään hän kuokkii ja niittää kotitalonsa peiloilla. Pienin, mutta maineeltaan suuri, oli 24-vuotias kestävyysjuoksija Paavo Niinikangas, joka on ensikertalainen ulkomaamatkalla. Hiljaisin oli 24-vuotias seiväshyppääjä ja puolimaileri Paavo Palmu, joka oli kerran kilpaillut Köpenhaminassa viime syksynä. Hän oli tällä kertaa sen näköinen, kuin tahtoisi paremmin pärjätä Lontoossa 800 m:llä. Olin menettänyt uskoni hänen juoksuunsa Turun valintakilpailujen jälkeen ja uskoin hänen pääsevän joillekin pisteille seiväshypyssä. Ainoa herraspoika oli 25-vuotias laihakko pikajuoksija Börje Ahlbäck, joka on pistänyt nopeaa tahtia jo Köpenhaminan viime syksyisinä kisoissa. Hän oli ainoa matkalainen, jonka kilpailukunto heikon rakenteensa vuoksi oli epävarma. Hän on ammatiltaan kultaaja ja sivutoimenaan oli sikaareja tupruttavan tirehtöörin poikana-olo. Joukkueen nuorin ja samalla suurin koiranleuka oli 20-vuotias loistavalahjainen urheilija Veikko Lehtonen. Tällä matkalla hän »löi nimensä läpi». Joukkueen maltittomin amatsooni viittomakielen käytössä oli 29-vuotias eniten kilpaillut naisurheilijamme Martta Nieminen. Mutta hänkin ensikertalaisena teki ulkomaisen matkan. Joukkueen »kaunotar» oli 23-vuotias Kaisu Valtari. Retkemme johtaja E. Karilas on kyntänyt ulkomaisia teitä kukaties monennen kerran. Hra V. Sihvola oli useasti käynyt ulkomailla, mil-

loin urheilijain johtajana, milloin virallisena edustajana, milloin yksityisenä harrastajana.

Koko ajan vallitsi erinomainen toverihenki joukkueessamme. Jokainen koetti parhaansa mukaan auttaa toistaan, yhteisenä ajatuksena suomalaisen urheilumaineen puolustaminen kansainvälisellä kilpatantereella. Johtajiemme toiminta ansaitsi täyden tunnustuksen, ja heidän ylemmyyden ja mahtailun tunteestaan ei ollut puhettakaan. Urheilijamme esiintyivät mallikelpoisesti matkalla ja Lontoossa ja noudattivat kiltistä johtajiensa määräyksiä.

Iltaa kulutettiin ihailien ohitse kulkevia kau-niita saaria, pakinoiden ja juoden tupakkahuoneessa. Tuli maatapanon aika löyhkäävässä ruumassa. Vuoteen epämukavuuteen ja sieraimiini tunkevaan hajuun heräsin vähän väliä ja lopulta en saanut nukutuksi löyhkältä. Vilkaisin kademielin viereiseen vuoteeseen, jossa KUL:n pää kuorsasi tyytyväisenä oloonsa. Muutkin poikamme vetelivät makeaa unta ikäänkuin heillä ei olisi ollut nenää. Kellon osoittaessa puolta viittä elokuun 14:n aamulla puin vaatteet ylleni ja kapusin ylös haukkomaan raitista aamuilmaa. Kansilla istui muutamia matkustajia kääriytyneinä huopaviittoihin lepotuolissaan.

»Takaoven» kautta ostettu aamukahvi juotiin Ruotsin vesillä. Kohta näkyikin Ruotsin maa laivan molemmin puolin, kulkiessamme kohti Tukholmaa. Tuolla näkyi tuttu Manillan kurojenkoulu kellotornineen. Vedimme kellojamme yhden tunnin taaksepäin Ruotsin aikaan.

Kaukaa alkoi piirtyä Tukholman tutut auringonpaisteiset ääriiviivat. Kun tiedettiin ruotsalaisten tullimiesten turhantarkkuus, tuli minulle hätä poimia laukuistani savukerasiat ja vedin sadetakin pulloillaan olevien taskujeni päälle, niin ettei puplikaaneissa heräisi epäilystä. Laivan keulalta kiikaroitiin ahkerasti satamaa, oliko ruotsalaisia kohtalotovereitamme odottamassa. Niitä ei löytynyt yhtään sielua. Passiemme tarkastuksemme jälkeen meidän suotiin astua »Svea mamman» kamaralle. Tullikamarissa oli kapsäkkimme aukaistava puplikaanien silmien tarkastettavaksi, ja tämäkin sujui kommeluksitta, paitsi että tullimies kopisti epäillen M. Mölsän kantamaa lujasti nuoritettua pakettia, jolloin tuli aika urakka käsiliikkein saada tullimiestä vakuu-

tetuksi siitä, että paketti sisäksi joukkueemme leipävaraston. Laittauduttuamme ulos kamarista oli vastassa hra Uno Fondelius, suomalaisille tunnetun ruotsalaisen kuoron toimittajan G. Fondeliuksen poika. Hänen opastuksellaan me kuljimme autokyydillä »Gramres» täysihoitolaan. (Jatkuu.) *Julu.*

URHEILU-UUTISIA

Tampereen Kuuromykkä-Urheilijain pikkujoululta järjestetään entiseen tapaan Kuuromykkäin yhdistyksen huoneustossa Viinikank. 12 marrask. 30 p:nä klo 19. Tilaisuudessa jaetaan palkinto pidetyistä kilpailuista. Muusta ohjelmasta mainittakoon mm. näytelmä »Hukkaantunut seteli». Tervetuloa läheltä ja kaukaa pikkujouluun viettoon. *Johtokunta.*

„**Lahden Kuurot Urheilijat**“ järjestävät iloisen pikkujoulujuhlan joulukuun 7 p:nä 1935 klo 18 (6) Lahden lyseolla. Ohjelmassa on: Herra V. Sihvola'n esitelmä Lontoon olympialaisista, monta lupaista juttua, erikoisen hauska näytelmäkappale ja leikkiä. Joulupukki tulee, varatkaa hänen konttinsa täyteen lahjoja. Tervetuloa läheltä ja kaukaa tänne Lahteen. *Johtokunta.*

Helsingin K.m. V.- ja U.-seuran jäsentenväliset uimakilpailut pidettiin marraskuun 7 p:nä H:gin Uimahallissa, ja saavutettiin niissä seuraavat parhaat tulokset:

50 m vapaauinti: 1. Albin Nordström 38,6; 2. Väinö Tuominen 42,2; 3. Jarl Hällberg 43,5.

100 m rintauinti: 1. Väinö Tuominen 1.39,9; 2. Albin Nordström 1.54,5; 3. Jarl Hällberg 2.00,0.

(Jatk. s:lta 128.) KUUROMYKKÄIN . . .

opettajat ilman palkkiota saaden ainoastaan matkakustannukset mainitulta yhdistykseltä. Vuodesta 1914 rupesi Ruotsin valtio avustamaan vuosittain kuuromykkäin esitelmätoimintaa, antaen vuodessa jokaista kuuromykkäinopetuspiiriä kohti 500 kr. Kun Ruotsissa on 7 koulupiiriä, antaa valtio siis yhteensä joka vuosi 3,500 kr., joka Suomen rahassa on noin 41,000 mk. Tämän lisäksi ovat koulupiiritkin esitelmätoimintaa avustaneet. Sittemmin jonkun ajan kuluttua siirtyi esitelmätoiminta kokonaan koulupiireille ja koulujen johtajat määrättiin sitä johtamaan. Jokaisessa koulupiirissä on esitelmiä pidetty useammassa paikassa. Niinpä Lundin kuuromykkäinopetuspiirissä on v. 1932 pidetty 47 esitelmää 18 paikassa. Sitäpaitsi on Malmössä pidetty 20 esitelmää kirjanpidosta y.m. aineista, joita on ollut seuraamassa 12 kuuromykkää. Mainituissa 47:ssä esitelmätilaisuudessa on ollut saapuvilla 1,059 kuuromykkää. Samoin on esitelmätoiminta muissakin kuuromykkäinopetuspiireissä ollut vilkasta. Toisia esitelmiä on valaistu ja selvennetty varjokuvilla. Esitelmätilaisuudet ovat olleet maksuttomat. Esitelmiä ovat pitäneet enimmäkseen kuuromykkäinopettajat, jotka ovat esitelmöineet erilaisista kuuromykillä hyödyllisistä asioista. Mainitsen tässä muutamia esitelmäaiheita: Kustaa II Adolfin 300-vuotismuisto. Mitä me olemme saaneet ja kuinka me sitä käytämme. Elämä Egyptissä muinaisina aikoina. Vähäsen laeis-

tamme. Kuuromykat ennen ja nykyään. Sokeriteollisuus. Tanska, sen luonto ja kansa j.n.e.

Esitelmätoiminnasta on tullut huomattava ja tunnustettu tekijä Ruotsin koulukäyneiden kuuromykkäin valistustyössä.

Omassa maassamme on esitelmiä pidetty Suomen Kuuromykkäinliiton vuosi- ja edustajakokouksissa, kuuromykkäin yleisissä kokouksissa ja kuuromykkäinyhdistysten esitelmäpäivillä. Niitä on pidetty noin 14 vuoden aikana. Esitelmätoimintana ovat olleet kuuromykkäin papit, jotka muutenkin ovat tehokkaasti tehneet kuuromykkäin valistustyötä, ja muutamat opettajat sekä muutamat etevimmät kuuromykat itse. Mutta tämä ei riitä. Esitelmiä ei ole saatu kylliksi eri paikkakunnilla, missä kuuromykkäinyhdistyksiä on. Meillä on kaksikymmentäneljä yhdistystä. Niistä on toisten alueella varsin vähän pidetty esitelmiä ja toisten alueella niitä ei ole pidetty yhtään. Myöskin esitelmäpitäjiä on saatava lisää. Esitelmiin nähden taas tulisi saada suurempaa keskitystä. Olisi ehkä laadittava yleispiirteinen useampivuotinen esitelmäsuunnitelma kuuromykillä sopivista ja hyödyllisistä esitelmäaiheista. Voisimme myöskin ajatella maan jakamista esitelmäpiireihin, mutta siitä tulisi lisää vain uusia piirejä entisen lisäksi, joten lienee sopivinta pitää pääasiallisesti esitelmäpaikkoina kuuromykkäinyhdistysten kotipaikkoja.

Tähän mennessä ei ole meillä esitelmäpitäjille maksettu esitelmistä palkkiota, vaan on ne pidetty ilmaiseksi. Mutta nyt olisi niistä jo suoritettava kohtuullinen palkkio, niinkuin Ruotsissakin ja meillä kuulevoin esitelmätoimintajille, joille valtio suorittaa tuntuvan osan palkkiosta. Maksamalla esitelmistä palkkio voidaan saada enemmän esitelmäpitäjiä, joilta toisilta voitaisiin vaatia viittomakielen taitoakin. Sitä paitsi saataisiin sillä tavalla aina kuuromykillä hyviä ja täysipainoisia esitelmiä.

* * *

Edelläolevan kappaleen olemme lainanneet johtaja *J. K. Palomaa*n kirjasta »Kuuromykkäin jatko-opetuksesta». Kun kysymys on kuuromykkäinliiton toiminnalle erikoisen tärkeä ja ajankohtainen, haluan siihen vielä vähän lisätä.

Toimintansa alkuvuosikymmeninä lähetti liiton Keskushallitus vuosittain yhden tai useampia esitelmäpitäjiä kesän aikana matkustelemaan yhdistyksissä ja sellaisilla paikkakunnilla, missä asuu ja kokoontuu enempi kuuromykkäiä. Sen lisäksi Liiton palkkaaman vakinaisen asiamiehen olisi ollut käytävä vähintään kerran vuodessa jokaisessa haaraosastossa. Parikymmentä vuotta on tällainen toiminta ollut pysähdyksissä siitä syystä, ettei Liiton palveluksessa ole ollut ketään hoitamassa ja kehittämässä sen toimintaa, vahingoksi kuuromykkäin asialle.

Nyt voimassa olevat uudet säännöt velvoittavat entistä tarmokkaampaan toimintaan maamme kuuromykkäin henkisen ja aineellisen tason kohottamiseksi. Tämän vuoksi, äskeisellä raittiusesitelmämatkallani varsinkin Karjalassa, Savossa ja Pohjois-Suomessa, saatujen kokemusten nojalla olen tullut siihen tulokseen, että esitelmätoiminta on Liiton taholta pantava käyntiin. Tätä tarkoitusta varten olen kuuromykkäin matkapapeilta tiedustellut kuuromykkäin lukumäärää noin 50 paikkakunnalla, saaden kysymieni lisäksi vielä past. Myyryläiseltä tietoja useammistakin paikkakunnista, joita en luettelo laatiessa tullut huomioonottaneeksi. Tätä aineistoa pohjana käyttäen tullaan Liiton vuosikokoukselle Turussa ensi maaliskuussa esittämään yksityiskohtainen suunnitelma esitelmätilaisuuksien järjestämiseksi tulevan vuoden aikana kaikkialla maassa. Että tämän suunnitelman toteuttaminen kävisi päinsä, on anottu sopivansuuruista luottolippumäärärahaa valtionrautateilla tehtäviä matkoja varten, sillä esitelmöitsijöitä tarvitaan entistä useampia, voidaksemme tyydyttää koko maan tarvetta, ja jokaisen heistä on tehtävä monta matkaa. Heille olisi maksettava riittävän suuri päiväraha menettämänsä työajan sekä asunnon ja ruuan korvaukseksi vierailta paikkakunnilla. Näin saadaan, kuten johtaja Palomaa toivoo, myöskin esitelmien taso entisestään kohoamaan. — Mutta tämä on vain yksi välttämätön parannus työssämme ja sen toteuttaminen edellyttää muitakin muutoksia työtavoissa. Niistä joskus toiste. *R. Pitkänen.*

Kirjallisuutta

Kuurojen kalenteri 1936 ilmestyy hyvissä ajoin joulukuksi ulkoasultaan parannettuna laitoksena, sisältäen tarpeellisia tietoja postista, kuuromykkäinkouluista, k.m. papeista, yhdistyksistä, urheiluseuroista, liitoista ja muusta k.m. toiminnasta. Myöskin ulkomaiden k.m. toiminnalle omistetaan huomiota. Tarmokkaita myyjä otetaan. Lähemmin Kuuromykkäin Lehden ensi numerossa.

J. K. Palomaa: **Kuuromykkäin jatko-opetuksesta.** Havaintoja opintomatkoilta. Mihin suuntaan Suomen kuuromykkäin jatko-opetus olisi ohjattava?

Kirjassa selostetaan kuuromykkäin jatko-opetusta Ruotsissa, Tanskassa, Norjassa ja Saksassa, valistustyötä koulunkäyneiden kuuromykkäin keskuudessa Ruotsissa, Tanskassa ja Norjassa, kuuromykkäin jatko-opetusta Suomessa sekä tehdään ehdotuksia kuuromykkäin valistustyön tehostamiseksi maassamme. — Tämä 60-sivuinen kirjanen maksaa 5 markkaa, ja on sitä saatavissa tekijältä, os. Mikkeli, Kuuromykkäinkoulu.

Jumalan edessä Kristillisiä puheita, kirj. *E. Sormunen.* Kustantaja: Pyhäkoulu yhdistys, Helsinki. Prof. *Sormusen* kirja tuo nimenomaan hätäantyneille ja vapiseville ihmislapsille yksinkertaista, hyvällä tavalla rauhoittavaa sanomaansa, Kristinuskon keskeisimpiä totuuksia kirkastetaan monissa puheissa, joissa nöyrällä mielellä hiljennytään tarkkaamaan Kristuksen pyhää sovitusyötä. Puheille on ominaisia varsinkin persoonallinen sävy ja vaarintotta ajan merkeistä. Ktrjan 104 sivulle sisältyvistä kaikkiaan 26 puheesta

löytää varmasti jokainen omalle kohdalleen ajankohtaista varteen otettavaa. Hinta 12 mk.

Lasten joulujuhlan ohjelmistoa on Suomen Pyhäkoulu yhdistys julkaissut pienen kirjusen. Sitä saa tilata kustantajalta, os. Helsinki, Liisankatu 27 G. Hinta 2 mk.

Hiljainen maailma n:o 2 on ilmestynyt. Sen 16-sivulla tehdään sekä sanoin että runsain kuvin selkoa m.m. Olympialaiskisoista Lontoossa, radioesitelmä: Kuuromykkien urheilu ja Lontoon olympialaiset, joka pidettiin poikamme kamppaillessa maansa kunnian puolesta viime elokuun lopulla, on mielenkiintoinen. Englannin kuuromykkien vierailu Helsingissä, Hollannista, Rovasti Huugo Nyberg, Englannin kuningatar Aleksandra, jatkoa Niagarakertomukseen y.m. — Lehtea voi tilata toimittaja *Väinö Sihvolalta* os.: *Inkeroinen.* Mukaan on liitettävä hinta 2: — ja 50 penniä postimaksuksi kappaleelta. Yli 10 kpl. tilaukset lähetetään postivapaasti.

Tietoja kotimaasta

KIRJE POHJOIS-KARJALAN KUUROMYKILLE

Tämän lehden välityksellä haluan tervehtiä Teitä, pohjoiskarjalaisia täältä Hämeen sydäimestä. Ette usko, kuinka iloiseksi tulin lukiesani K.m. Lehestä teidän yhdistyksen perustamispöytäkirjastanne. Vihdoin!

Ollen itse Pohjois-Karjalasta kotoisin, olen monta kertaa ajatellut k.m. yhdistyksen perustamisen mahdollisuutta sinne Karjalaan. Kotipuolesani ollessani olin jo silloin ajatellut ja puhunutkin siitä veli-vainajani kanssa, mutta ikävä kyllä, siitä ei tullut mitään, kun puuttui kokemusta ja uskallusta. Sitäpaitsi kuuromykkät asuvat siellä niin kaukana toisistaan ja kulkuneuvot olivat silloin hankalat. Mutta nyt on toisin. Joka paikkaan välittää yhteyttä tuo sinuattu linja-auto, joten k.m. yhdistyksen perustaminen voi tulla kysymykseen, jos vain löytyy enemmän kuin 10 jäsentä ja pystyviä johtomiehiä. Uskon varmasti että Suomen Kuuromykkäinliitto mielellään auttaa Teitä perustamaan k.m. yhdistyksen. Siis, Veli Timonen, rohkeutta ja intoa sen hyvän asian eteenpäin viemiseksi. — Olen ajatellut pienellä kateudella Hämeen ja Satakunnan kuuromykkiä, kun ovat saaneet perustetuksi monta k.m. yhdistystä, esim. Tampereen, Hämeenkyrön ja Tyrvään, jotka ovat lähekkäin. Pohjois-Karjalassa ei ole mitään yhdistystä, joten olisi aika nousta ja perustaa sellainen. Kai Teillä on monta kuulevaa ystävää jotka olisivat valmiit ojentamaan auttavan kätensä ja myös kehittäneitä kuuromykkiä jotka voisivat johtaa. Ei pidä pelästyä ja jättää kesken, jos tulee vastuksia, vaan rohkeasti mennä eteenpäin, sillä lopussa kiitos seisoo.

Toivotan Teille menestystä ja intoa k.m. yhdistyksen perustamispöytäkirjassa ja olen ajatuksissani mukana ja iloitsen etukäteen vihdoin sen asian esiin tulemisesta. Ollen kaukana Karjalasta täällä Hämeessä uudessa kotipaikassani en voi millään tavalla osallistua puuhiinne mutta onhan siellä paljon nuorempia ja K.m. liitto kyllä antaa neuvoja y.m. apuansa.

Entinen Pohjois-Karjalainen
K. Ahonen.

Jumalanpalvelus pidettiin k.m.:ille Riihimäellä sunnuntaina 27 p:nä lokak., jossa jaettiin myös Herran ehtoollinen.

Kello 12 päivällä kokoontuttiin kirkkoon. V.t. pastori Urho Paljakka toimitti Jumalanpalveluksen ja jakoi Herran ehtoollisen. Hän on lyhyessä ajassa oppinut viittomaan ja kävi se hänellä jo tavallisen hyvin. Jumalanpalveluksen jälkeen kokoontuttiin seurakuntakotiin jossa vietettiin rovasti Nybergin muistohetkeä. Tarjottiin myös kahvit leipineen. Pastori Paljakka ja hra Vainola kertoivat molemmat hyvin liikuttavasti Rovastimme elämästä ja hänen työstään kuuromykkien hyväksi. Oli lisäksi vapaata keskustelua ja lyhyt johtokunnan kokous. Niin sitten päättyi lyhyt yhdessäolohetkemme ja jokainen riensi kotiinsa tyytyväisenä näkemästään ja kuulemastaan.



ilmestyy pian, varustettuna komealla kaksivärisellä kannella, sisältörikkaana ja runsaasti kuvitettuna.

Hinta: 5: — kpl. + postimaksua 1: — kpl. kohti. Enemmän kuin 3 kpl. yhdessä lähetetään rahtivapaasti.

KUUROMYKKÄIN JOULU on saatava jokaiselle kuuroille, heidän ystävilleen ja tuttavilleen. Lehtemme lukija, tee kaikkiesi sen levittämiseksi, siten hyödyt itsekin!

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITTO

HELSINKI, LIISANKATU 27 E 10.

Kirjallisuusiitaa vietettiin H:gin k.m. yllä 6 p. lokak. vaatimattomalla, mutta arvokassisältöisellä ohjelmalla. Juhlasalin puhujakorokkeen yläpuolelle oli ripustettu Suomen siniristilippu ja sen viereen taulu, johon oli teksattu suomeksi ja ruotsiksi seuraavat sanat: »Tieto on valtaa». Salin pienelle pöydälle oli taiteellisesti asetelmoitu muutamia kirjateoksia, aapinen ja sytytetty kynttiläpari, niiden keskellä oli iso Kirjojen Kirja, raamattu, kunniapaikalla.

Tilaisuuteen lausui hra M. Mikkolainen yleisön tervehdulleeksi, puhuen samalla kirjallisuuden merkityksestä. Hän mainitsi m.m. »Aapinen on tiedon aarteen avain». Jokainen ihminen pääsee avartamaan tietoaan opittuaan ensin aapisen. Hra E. Karilas piti puheen Suomen kirjallisuuden isän Mikael Agricolan elämästä ja hänen ensimmäisen suomenkielisen kirjansa synnystä. Lopuksi hän kehoitti nuoria kuuromykkiä ammentamaan tietoja kirjoista. Hra B. Mouton esitelmöi muinaiskansan kirjoitustavasta ja sen kehityksestä nykyaikaiseen kirjanpainamiseen asti. Puheita pitivät vielä neiti Aino Blomqvist ja rouva A. Elovaara.

Lopuksi hra M. Mikkolainen kertoi eräistä kirjastoista ja kehoitti kuuromykkiä lainaamaan niistä kirjoja ja lukemaan niitä ahkerasti. Kirjallisuusiitalla oli hyvin onnistunut ja moni kuuro sai varmaan uutta innostusta kirjoihin. Ar.

Kuuromykkä vanhus junan alle. Elokuun 18 p:nä sattui Härmän — Kaupin radalla vakavalaatuinen onnettomuus, josta olisi voinut olla pahemmatkin seuraukset.

Kun Härmän asemalta 12,30 lähtevä juna saapui Kaupin kylän kohdalle, lähestyi rataa kuuromykkä, noin 65—70-vuotias Tilda Hakola, jolla oli sanko mukanaan menessään radan toiselle puolelle olevalle perunamaalle. Veturi kulki takaperin hiljaista vauhtia ja huudatti kyllä ajoissa kaksikin kertaa, mutta vanhus ei luonnollisesti varoitusmerkkejä kuullut, vaan kulki rataa kohti sivuilleen katsomatta. Hän ehti juuri keskelle rataa junan tullessa kohdalle, ja veturi töyttäsi hänen kumoon, jolloin juna kulki hänen ylitsensä. Kaikesta päättäen oli veturin häkki laahannut häntä mukanaan useita metrejä. Loukkaantunut vietiin samassa junassa tajuttomana lähellä olevaan Härmän parantolaan saamaan ensiapua. Ylilääkäri Forsmanin tarkastuslausunnon mukaan eivät vammat kuitenkaan ole kuolettavia. Toinen käsi on ranteesta poikki ja otsassa suurehko haava. Sittomisen jälkeen onnettomuuden uhri vietiin kotiinsa, josta hänet siirretään lääninsairaalaan Seinäjoelle.

Tapaus on kaiketta päättäen pelkkä tapaturma, sillä kuljettaja koetti parhaansa mukaan estää yliajoa. Kun veturi kulki takaperin, oli siitä vaikea nähdä edessäolevaa rataa aivan veturin läheisyydessä.

Hopeahäitään viettivät Ensossa Otto Reinikainen ja hänen vaimonsa Vappu o.s. Kansonen ^{21/10}. Aatto juhlista jaloin, siksi edellisenä päivänä jo saapui sinne vieraita onnittelemaan ja lahjoja tuomaan. Illemmällä saapui pastori Myyryläinen ja puhui niin, että sanat kävi sydämille ja aika kului mitä miellyttävimmän.

Mukana ollut.

Pikkujouluiltaman Kotkan valmistavalla koululla järjestävät Kotkan Kuuromykkäin Yhdistys ja mahdollisesti viime vuotisen tavan mukaan Kymnl. K.m. V.- ja U.-seura »Tähti» yhteisesti jouluk. 1 p:nä alkaen klo 17.

H:gin K.m. Y:n Naiskerho järjestää pikkujoulujuhlan K.m. Y:n huoneustossa lauantaina 30 t.k. klo 19. »Puuroa, torttuita y.m.»

Kyminlaakson K.m. V.- ja U.-seura »Tähti»
järjestää

ILOISEN ILTAMAN

Kotkassa sunnuntaina marrask. 24 p:nä alkaen klo 17. Jatkoa (viimekesäisistä Olympialaisista) Väinö Sihvola, murrejuttuja y.m.

KUUROMYKKÄIN LEHTI

Suomen Kuuromykkäinliiton äänenkannattaja

Ilmestyy Helsingissä kerran kuukaudessa, kuun alkupäivinä.

Toimittajat: Urho Kierimo vastaava, Rurik Pitkänen, toimitussihteeri, Liisankatu 27, E. Käsikirjoitukset lähetettävä ennen kuukauden loppua ehtiäkseen seuraavaan numeroon.

Tilauhinta: 20 markkaa vuosikerta. Puolen vuoden tilauksia ei vastaanoteta.

Ilmoitushinnat: Kertailmoituksista 50 penniä palsta-millimetriltä. Kihlaus-, vihkimä- ja syntymäilmoitukset 10 markkaa. Kuolinilmoitukset 20 markkaa. Postikulu- jen välttämiseksi pyydetään maksu lähettämään ilmoituksen mukana lehden konttoriin.